

ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

2022/2023 – ISKOLAI FORDULÓ

JAVÍTÁSI ÚTMUTATÓ ÉS JAVÍTÓKULCS

A feladatok legkisebb, önállóan értékelhető elemeit, azaz az itemeket a magyar ABC kisbetűivel jelöltük. Az itemek már nem bonthatók fel további részteljesítményekre, ezért azok csak kétféleképpen értékelhetők, minősíthetők:

- a versenyző helyesen oldotta meg a feladatelemet, vagyis az item megoldott, vagy
- a versenyző hibásan vagy nem oldotta meg a feladatelemet, vagyis az item nem megoldott.

Az első esetben az item betűjelét karikázza be, második esetben húzza át!

1. Válaszolj a kérdésekre! (A) Hogy hívták Rákóczi Ferenc édesanyját? <i>Sarolt Amália</i> (B) Mikor volt a szatmári békekötés? <i>1711-ben.</i>	a1	Nem megoldott feladatelem.
	b1	Megoldott feladatelem.
	1/2	Egy pont a kettőből.

1. Válaszolj a kérdésekre! (A) Hogy hívták Rákóczi Ferenc édesanyját? <i>Sarolt</i> (B) Mikor volt a szatmári békekötés? <i>1711-ben.</i>	a2	Nem megoldott feladatelem.
	b1	Megoldott feladatelem.
	1/3	Egy pont a háromból.

Egy-egy item akkor és csakis akkor tekinthető jól megoldottnak, ha a versenyző válasza, megoldása megegyezik vagy ekvivalens a javítási útmutatóban a feladatelemnél megadott megoldással.

1/A. feladat

- a)- **C** - 1 pont
- b)- **B** - 1 pont
- c)- **D** - 1 pont
- d)- **A** - 1 pont
- e)- **C** - 1 pont
- f)- **D** - 1 pont

Ha a tanuló nagybetűk helyett kisbetűket használt, megoldása elfogadható.

Összesen: 6 pont

1/B.

- a) **igaz** - 1 pont
- b) **nem igaz** - 1 pont
- c) **igaz** - 1 pont
- d) **nem igaz** - 1 pont
- e) **igaz** - 1 pont

Összesen: 5 pont

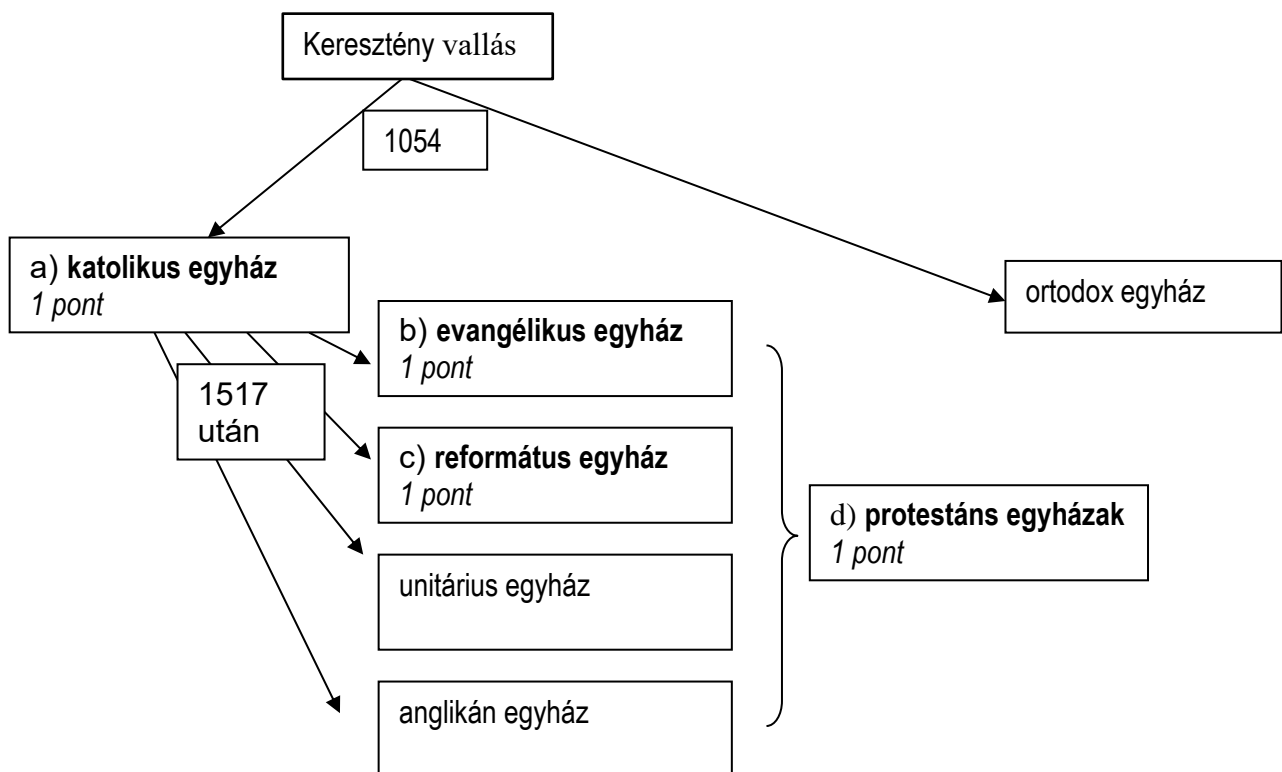
2. feladat

- a) Francisco **Pizarro** - 2 pont

Az item megoldottságát helyesírási hiba nem befolyásolja, de csak akkor megoldott, ha a személynév egyértelműen felismerhető. Részpont nem adható!

Összesen: 2 pont

3. feladat

A b) és a c) itemhez tartozó megoldás felcserélhető!

Összesen 4 pont

4. feladat

a-c) Vegyes házi királyok kora: B, D, F
d-f) Török kor hazánkban: E, G, I
g-h) Nagy felfedezések kora: A, C
i-j) Nyugat-Európa a 16-17. században: J, H

Egy item akkor megoldott, ha a tanuló a megfelelő betűjelet csak a megfelelő „polcra” írta. Ez esetben egy helyesen beírt betűjel 1 pont. Kisbetűk használata nem ront a megoldáson. A betűk sorrendjének „polconkénti” beírása a megoldás szempontjából irreleváns.

Összesen: 10 pont

5. feladat

<i>Helyes</i>	<i>Helytelen</i>
a) X – 1 pont	
	b) X – 1 pont
c) X – 1 pont	
	d) X – 1 pont
	e) X – 1 pont
	f) X – 1 pont

Összesen: 6 pont

6. feladat

leírás	tény	vélemény
Mátyás király a legjelentősebb királyunk volt.		a) X – 1 pont
A reformáció elősegítette az anyanyelvi kultúra terjedését.	b) X – 1 pont	
Az azték uralkodók szebb piramisokat építettek, mint az egyiptomi fáraók.		c) X – 1 pont
Zsigmond királyunk nem ehetett paprikás krumplit.	d) X – 1 pont	
XIV. Lajos hiú és gögös uralkodó volt.		e) X – 1 pont
A barokk épületek jellemzője a mozgalmasság, a hullámzó vonalak, a gazdag díszítés.	f) X – 1 pont	

Összesen: 6 pont

7. feladat

a), b) – BG chatkép – **Dobó István**- 1 pont, **Bornemissza Gergely**- 1 pont

c), d) – BO chatkép – **Bajor Ottó** vagy **Ottó bajor herceg**- 1 pont, **Cseh (Premysl) Vencel** vagy **Vencel cseh herceg**- 1 pont

e), f) – I.L chatkép – **I. Lipót**- 1 pont, **XI. Ince** (pápa)- 1 pont

Egy item akkor megoldott, ha a megfelelő helyre a megfelelő név kerül beírásra. A beírt nevek nevek legyenek, nem fogadható el pl. egri vár kapitánya, valamint történelmileg egyértelműen beazonosíthatók legyenek, pl. nem fogadható el Lipót király vagy Ince pápa. A helyesírás nem ront a megoldottságon.

Összesen: 6 pont

8. feladat

Isaac Newton	Galileo Galilei
a) tudomány	
Nagy Francia Enciklopédia	napközpontú világkép

kódexfestészet	Leonardo da Vinci
c) művészet	
barokk	reneszánsz

tőke	manufaktúra
e) gazdaság	
tőzsde	részvény

prédikátor	inkvizíció
b) vallás	
jezsuiták	misszió

tűzéréség	mozsár
d) hadászat	
vizesárok	portya

polgárság	bárok
f) társadalom	
jobbágyok	vármegyei nemesség

Az itemek 4-es csoportonként értelmezhetők, tehát pl. a tudomány csoport az a) item. Egy item akkor megoldott, ha mindhárom hiányzó adat beírásra került. Ez esetben az item 2 pontot ér. Legalább két helyesen beírt adatra 1 pont adható! Egy helyesen beírt adatra nem adható pont! Ha egy adat két helyen is szerepel, egyik helyen sem lehet figyelembe venni! Egy csoporton belül a beírt adatok elhelyezése irreleváns.

Összesen: 12 pont

9. feladat

a-c) pl.: Az amerikai növekvő nemesfémbányászatra az európai hódítók őslakosokat kényszerítettek. Emiatt sokan meghaltak. Az őslakos indiánok csökkentő számát afrikai rabszolgákkal pótolták.

vagy: Ahogy növekedett Amerikában a nemesfém-bányászat, úgy csökkent a munkára kényszerített indián őslakosság száma. A csökkenő munkaerőt afrikai rabszolgákkal pótolták.

Minden szakmailag indokolható válasz elfogadható, ha az megfelel feladatutasításnak!

Összesen: 3 pont

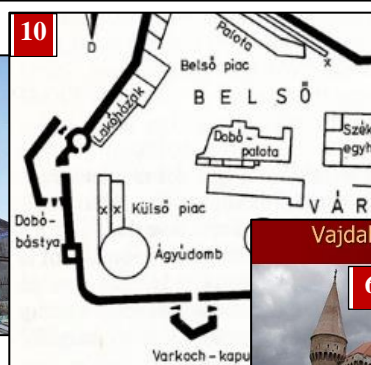
10. feladat

állítás második fele	a befejezések jelölése	
...politikai rendszere elavultabb volt ellenfelénél.	a) -	1 pont
...katonai ereje alulmaradt ellenfelénél.	b) +	1 pont
...gazdasági ereje elmaradt ellenfelétől.	c) +	1 pont
...megerősödött a jobbágy-földesúr kapcsolat.	d) -	1 pont
...megindult a polgárosodás.	e) +	1 pont
...megszűnt a rabszolgaság.	f) -	1 pont
...az összes csatáját megnyerte a török ellen.	g) -	1 pont
...királyként élete nagy részét a törökellenes harcoknak szentelte.	h) -	1 pont
...mindent megtett, hogy megvédje hazánkat a török támadásoktól.	i) +	1 pont

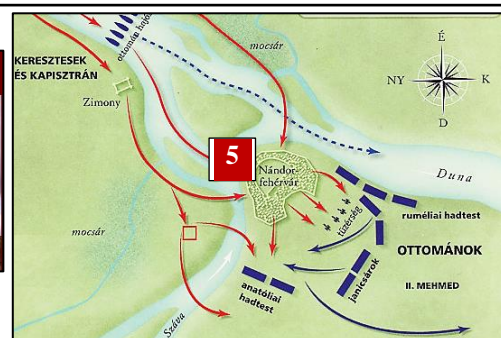
Összesen: 9 pont

11. feladat

„...Magyarország királya, Károly, ötszáz márka legfinomabb aranyat adott neki, hogy megváltsa őt a cseh királynak fizetendő adózástól.”

„...A király sorainból akkor tűnt el, mikor az ellenség ügyüi megszólaltak, s a jobbszárny futásnak eredt.”

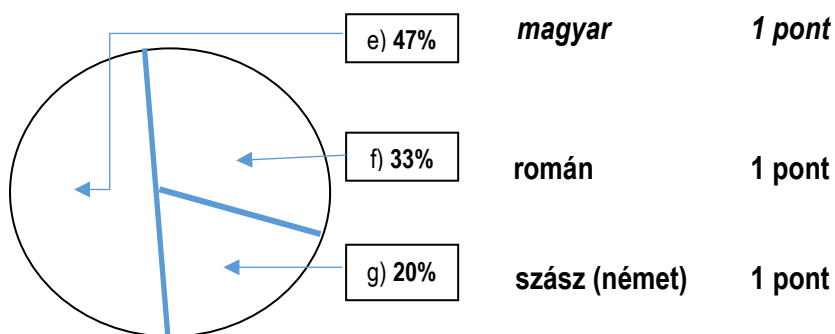
Minden helyesen beírt számjegy egy item, mely 1-1 pontot ér.

Összesen: 7 pont

12. feladat

<i>népsoport neve</i>	<i>népsoport vallása</i>	
a) magyarok	református	1 pont
b) székelyek	katolikus	1 pont
c) szászok (németek)	lutheránus	1 pont
d) románok	ortodox	1 pont

Az a)-d) itemek helyesen beírt páronként értelmezhetők. Az oszlopon belüli sorrend irreleváns, ha a párosítás helyes. A tanulóknak az utasítás szerint a szövegből kell kiírni a vallásokat, tehát pl. a lutheránus helyett az evangélikus nem fogadható el akkor sem, ha az egyébként történelmileg helyes.

Az e)-g) itemek arányszám és népsoportpáronként értelmezhetők. Egy item csak akkor megoldott, ha a helyes arányszám %-jellel szerepel, a helyesen megnevezett népsoporttal együtt.

Összesen 7 pont

13. feladat

a) *lehetséges magyarázat:* **Az 1000 Ft-os másik oldalán Mátyás király látható. Uralkodásához köthető a reneszánsz megjelenése hazánkban. Ilyen stílusban épült palotája Visegrádon, benne a pénzen látható díszkúttal.**

Az item akkor megoldott, ha a leírásban szerepel a pénz és Mátyás király, valamint a király és a reneszánsz vagy a király és a visegrádi reneszánsz kút kapcsolata. Részleges magyarázatért részpont nem adható, ez esetben az item értéke 0 pont.

Összesen: 2 pont

Mindösszesen: 85 pont